

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-02122/2022-ERU
Č. j. 02122-24/2022-ERU

V Ostravě dne 25. dubna 2024

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-02122/2022-ERU, zahájeném dne 30. listopadu 2023 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **Peňáz s.r.o.**,
se sídlem č.p. 174, 516 03 Lukavice, IČO: 049 94 281,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost **Peňáz s.r.o.**, se sídlem č.p. 174, 516 03 Lukavice, IČO: 049 94 281 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 15. července 2021 v ochranném pásmu plynárenského zařízení ve městě Broumov, na ulici Lidická, u budovy č.p. 256, prostřednictvím strojního zařízení zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 50 a ochranné trubky IPE DN 90.

II.

Podle ust. § 91a odst. 8 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

10 000 Kč (slovy: deset tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13224.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13224.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Šetřením vedeným pod sp. zn. 02122/2022-ERU bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 15. července 2021 ve městě Broumov, na ulici Lidická, u budovy č.p. 256 v blízkosti středotlakého plynovodu IPE DN 50 a ochranné trubky IPE DN 90 (dále jen „plynárenské zařízení“) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení.

II. Průběh správního řízení

- [2] Dne 30. listopadu 2023 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“, „správní orgán“ nebo „ERÚ“) ve smyslu ust. § 46 správního řádu doručením oznámení o zahájení správního řízení ze dne 20. listopadu 2023, č. j. 02122-22/2022-ERU, správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.
- [3] Dne 16. ledna 2024 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 02122-23/2022-ERU, které mu bylo doručeno dne 26. ledna 2024 a ve kterém Úřad vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry. Účastník řízení na toto vyrozumění nereagoval.
- [4] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona. Správní orgán proto přistoupil k vydání tohoto rozhodnutí.

III. Popis skutkového stavu

- [5] Dne 26. května 2021 byla uzavřena [redacted] mezi [redacted] jako [redacted] objednatel a společností [redacted] jako zhotovitelem (dále jen „[redacted]“). Dne 31. května 2021 byla uzavřena Smlouva o dílo č. objednatele [redacted] na dílo s názvem [redacted], Referenční kód: [redacted] mezi společností [redacted] jako objednatel a společností [redacted] se sídlem [redacted] dále jen „společnost [redacted]“ jako zhotovitelem. Dne 1. června 2021 došlo podle Protokolu o předání a převzetí staveniště mezi společností [redacted] května 2021 byla uzavřena smlouva o dílo č. objednatele [redacted] mezi společností [redacted] a zhotovitelem společností [redacted].
- Dne 1. června 2021 bylo staveniště předáno na základě Zázpisu o předání a převzetí staveniště (pracoviště [redacted] mezi objednatel společností [redacted] a zhotovitelem společností [redacted]. Za společnost [redacted] odepsal uvedený Zázpis o předání [redacted] Společnost [redacted]

- [6] Správce plynárenského zařízení, společnost GasNet Služby, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábřodovice, 602 00 Brno v zastoupení společnosti GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „správce plynárenského zařízení“), vydal dne 26. dubna 2021 stanovisko k existenci plynárenských zařízení v zájmovém území provádění stavby pod zn. [REDAKCE] hož přílohou byly orientační a detailní zakres plynárenských zařízení a ověřená příloha žadatele. Stanovisko je platné 24 měsíců od jeho vydání a vyplývá z něj mimo jiné, že:
- v zájmovém území stavby se nachází několik plynárenských zařízení, a to středotlaký plynovod PE d 63, středotlaký plynovod PE d 50 a středotlaké plynovodní přípojky,
 - před zahájením stavby musí být provedeno vytyčení trasy plynárenských zařízení, které provede na žádost stavebníka zdarma příslušná regionální oblast správce plynárenského zařízení, a přesné určení uložení plynárenských zařízení (sondou), které provede stavebník na svůj náklad; bez tohoto nesmí být vlastní stavební činnost zahájena.
- [7] Správce plynárenského zařízení společnost GasNet Služby, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábřodovice, 602 00 Brno dne 25. května 2021 vydal protokol o vytyčení plynárenského zařízení (PZ) a elektrického zařízení (EZ), jehož přílohou byly stanovisko OSS, informační tiskopis a mapová situace. V době poškození plynárenského zařízení bylo toto vytyčení stále platné.
- [8] Dne 15. července 2021 ve městě Broumov, na ulici Lidická, u budovy č.p. 256 došlo k poškození plynárenského zařízení. Zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděl prostřednictvím strojního zařízení, konkrétně bagru KUBOTA, jednatel účastníka řízení pan [REDAKCE] v souvislosti se stavbou. Uvedené vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo [REDAKCE] ního pásma plynárenského zařízení ze dne 19. července 2021, číslo hlášení v [REDAKCE] (dále jen „Protokol o narušení ochranného pásma“).
- [9] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno příslušné regionální oblasti správce plynárenského zařízení (tj. Čechy 4), který zajistil následnou opravu plynárenského zařízení. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k žádnému úniku plynu do ovzduší, ale byla přerušena dodávka plynu 2 konečným zákazníkům (kategorie domácnost) po dobu 1,5 hodin, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného pásma.
- [10] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu ve výši 16 202,78 Kč byly účastníku řízení vyfakturovány správcem plynárenského zařízení daňovým dokladem č. [REDAKCE] ze dne 5. srpna 2021. Faktura nebyla účastníkem řízení k dnešnímu dni uhrazena. Společnost GasNet, s.r.o. byla vyzvána k uplatnění nároku na náhradu škody přípisem ze dne 31. října 2023, č.j. [REDAKCE] ERU, na kterou poškozená společnost GasNet, s.r.o. reagovala odmítnutím nároku na náhradu škody.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [11] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [12] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona lze pachateli uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

- [13] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon. V mezidobí od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení byl zákon o odpovědnosti za přestupky novelizován dvakrát, naposled zákonem č. 277/2019 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. ledna 2024, energetický zákon byl novelizován dvanáctkrát, nejnověji zákonem č. 469/2023 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. dubna 2024.
- [14] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo jednání spácháno (tj. podle energetického zákona a podle zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [15] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.
- [16] Podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je každý povinen v ochranném pásmu i mimo ně zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.
- [17] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.
- [18] Podle ust. § 20 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupek se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje statutární orgán nebo člen statutárního orgánu.
- [19] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. m) bodu 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v rozhodném znění (dále jen „stavební zákon“), se veřejnou infrastrukturou rozumí technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelnými nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu.
- [20] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. b) stavebního zákona se stavebním podnikatelem rozumí osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních právních předpisů [zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů].

- [21] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona se stavebníkem rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby.
- [22] Podle ust. § 3 odst. 3 stavebního zákona se stavenišťem rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce nebo na kterém se stavba odstraňuje; zahrnuje stavební pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.
- [23] Podle ust. § 152 odst. 1 stavebního zákona je stavebník povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby.
- [24] Podle ust. § 160 odst. 2 stavebního zákona je zhotovitel stavby povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.
- [25] Podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů, za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [26] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že to byl jednatel účastníka řízení, kdo prováděl dne 15. července 2021 ve městě Loučka Broumov, na ulici Lidická, u budovy č.p. 256 výkopové práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.
- [27] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.
- [28] Podle ust. § 20 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupek se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje statutární orgán nebo člen statutárního orgánu.
- [29] Správní orgán se dále také zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení práce v ochranném pásmu prováděl.
- [30] V rámci správního řízení správní orgán zjistil a prokázal, že účastník řízení věděl o existenci plynárenského zařízení, neboť mu bylo známo stanovisko správce plynárenského zařízení k existenci plynárenských zařízení v zájmovém území provádění stavby a taktéž bylo provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu.

- [31] Z ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona vyplývá, že ochranné pásmo u plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně umístěných v zastavěných území obce činí 1 m na obě strany. V ochranném pásmu musí být veškeré činnosti prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Podle stanoviska správce plynárenského zařízení je stavebník povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení – nebude použito nevhodné nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.
- [32] S ohledem na výše uvedené správní orgán nepochybně zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení výše popsanou činnost vedoucí k poškození plynárenského zařízení.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [33] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.
- [34] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou přestupku je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. V této souvislosti se správní orgán zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaného přestupku.
- [35] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [36] Správní orgán má za to, že v předmětném jednání lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na spolehlivém provozu plynárenské soustavy, a to s ohledem na následky, které byly poškozením plynárenského zařízení způsobeny – konkrétně odpojení 2 koneční zákazníci (kategorie domácnost) po dobu 1,5 hodiny.
- [37] Pro úplnost správní orgán uvádí, že i přerušení dodávky plynu pouze jednomu zákazníkovi by naplňovalo materiální stránku uvedeného přestupku, neboť právě přerušení dodávky plynu, byť jedinému zákazníkovi, již představuje narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy.
- [38] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že uvedené jednání dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [39] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst.

3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

- [40] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tj. důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [41] Správní orgán v první řadě konstatuje, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení ovšem výkopové práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl strojně, což bylo v rozporu se stanoviskem správce plynárenského zařízení. Uvedené nesevředly o tom, že by účastník řízení při své činnosti postupoval s maximální opatrností, a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [42] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

- [43] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [44] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení a okolnostem vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení do úvahy pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchanému přestupku přiléhavý, zejména s ohledem na jeho povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [45] V projednávaném případě nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům a rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [46] Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [47] Podle ust. § 91a odst. 8 energetického zákona lze za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.
- [48] Z úřední činnosti je správnímu orgánu známo, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání přestupku ve věcné působnosti Úřadu, a to konkrétně příkazem č. j. 10668-3/2021-ERU ze dne 20. října 2021 (dále jen „příkaz č. j. 10668-3/2021-ERU“), který nabyl právní moci dne 30. října 2021, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně

některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2020, a byla mu uložena pokuta ve výši 45 000 Kč.

- [49] Vzhledem k tomu, že se projednáváný přestupek stal ještě před vydáním příkazu č. j. 10668-3/2021-ERU, uplatní se zásada absorpce podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Ve všech případech se jednalo o porušení stejného ustanovení zákona, správní orgán proto přistoupil k posouzení, který přestupek byl nejzávažnější. Správní orgán vyhodnotil jako závažnější jednání ze dne 21. července 2020 (projednané v příkaze č. j. 10668-3/2021-ERU), kdy sice došlo k většímu úniku zemního plynu do ovzduší než v projednáváném přestupku (323 m³ oproti 0 m³) a přerušení dodávky plynu většímu počtu konečných zákazníků (4 oproti 2). Z tohoto důvodu se správní orgán při stanovení výše uložené pokuty při hodnocení polehčujících a přitěžujících okolností omezil pouze na skutečnost, že účastník řízení se projednáváného přestupku dopustil v souběhu s dalším přestupkem, což správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost. K výši pokuty uložené pravomocným příkazem č. j. 10668-3/2021-ERU, však správní orgán přihlédl, v souladu se zásadou absorpční, při stanovení výše pokuty uložené výrokem II. tohoto rozhodnutí.
- [50] Při stanovení konkrétní výměry pokuty přihlédl správní orgán ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a) a c) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku a k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem; v neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [51] Správní orgán s ohledem na ust. § 38 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje poškození plynárenského zařízení za závažné, neboť dochází k narušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy.
- [52] S ohledem na ust. § 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky co se týče významu a rozsahu následku, tak v důsledku předmětného jednání došlo k poškození středotlakého plynovodu, tedy (z hlediska energetického) zařízení většího významu, což správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku.
- [53] V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k žádnému úniku plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům po dobu 1,5 hodin. Tyto skutečnosti s ohledem na jejich rozsah vyhodnotil správní orgán také jako okolnosti snižující závažnost přestupku.
- [54] Co se týče skutečnosti, že účastník řízení prováděl výkopové práce strojně, tak tuto správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost.
- [55] Jako přitěžující okolnost vyhodnotil správní orgán taktéž neuhrazení způsobené škody správci plynárenské soustavy.
- [56] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost.
- [57] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [58] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter,

a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

- [59] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [60] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [61] Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [62] Správní orgán při zjišťování majetkových poměrů účastníka řízení vycházel z listin založených ve Sbírci listin veřejného rejstříku vedeného ohledně účastníka řízení. Z insolvenčního rozhodnutí KSHK [redacted] e dne 7. března 2024 vyplývá, že konkurz na majetek účastníka řízení byl zrušen pro nedostatek majetkových prostředků, k čemuž správní orgán přihlédl při ukládání pokuty. Aktuálnější listiny vypovídající o majetkových poměrech účastníka řízení nejsou ve Sbírci listin veřejného rejstříku vedeného ohledně účastníka řízení založeny a účastník řízení je ani Úřadu nedoložil.
- [63] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí, a to s ohledem na body [redacted] tohoto rozhodnutí.
- [64] Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty a s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení ji správní orgán nepovažuje za likvidační. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a současně není pro účastníka řízení likvidační. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem, zejména s ohledem na množství konečných zákazníků, kterým byla přerušena dodávka zemního plynu. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [65] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VI. Náklady řízení

- [66] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lenka Ferenz, v.r.
oprávněná úřední osoba
Oddělení správních řízení

Obdrží:
společnost Peňáz s.r.o.